

Vergaderjaar 2016–2017

34 550 IX

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2017

Nr. 4

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 september 2016

In het Regeerakkoord was afgesproken de financiële ondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten met meerkosten volledig te decentraliseren naar gemeenten en de bestaande landelijke regeling Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), de Compensatie Eigen Risico (CER) en de fiscale regeling voor aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten, inclusief de daarmee samenhangende Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten (TSZ) af te schaffen.

In 2013 bleek er in de Kamer echter de wens te bestaan om naast maatwerkondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten door gemeenten, ook een landelijke regeling in stand te houden. Er is toen besloten de fiscale regeling voor aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten en de TSZ, in enigszins afgeslankte vorm, te continueren. Het kabinet heeft toen wel direct aangegeven dat – ondanks de aangebrachte aanpassingen –, de fiscale regeling op onderdelen nog steeds (te) ongericht is en teveel mensen voor zorgkosten worden gecompenseerd voor wie de regeling niet is bedoeld. Het kabinet heeft om die reden aangegeven de mogelijkheden te willen onderzoeken om de regeling gericht, eenvoudiger en beter handhaafbaar te maken. Vorig jaar op Prinsjesdag heb ik uw Kamer gemeld een onderzoek te zijn gestart naar het gebruik van de fiscale regeling aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten op basis van beschikbare gegevens bij de Belastingdienst.¹ De uitkomsten van dit onderzoek treft u aan in bijgevoegd rapport, inclusief een beoordeling van het Centraal Planbureau van het uitgevoerde onderzoek².

De uitkomsten van het onderzoek naar het gebruik van de regeling bevestigen het beeld van de ongerichtheid van de regeling.

¹ Kamerstuk 34 300 IX, nr. 4.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Zo laat het onderzoek zien dat de regeling ondanks de complexe vormgeving – met drempels, vermenigvuldigingsfactoren en een niet-fiscale verzilveringsregeling – geen doelmatig instrument is om de doelgroep van chronisch zieken en gehandicapten te compenseren voor hun meerkosten aan zorg.

Wat daarnaast zorgen baart is de uitvoerbaarheid van de regeling. De Belastingdienst beschikt niet over contra-informatie en voorinvullen van de aangifte voor deze aftrekpost is niet mogelijk. De regeling is arbeidsintensief en de opgevraagde stukken moeten handmatig gecontroleerd worden, hetgeen in schril contrast staat met de massaliteit van het gebruik van deze regeling (circa 1 miljoen huishoudens). Belastingplichtigen hebben veel vragen over de regeling en ervaren de regeling als complex. Er is zowel sprake van onbedoeld verkeerd gebruik van de regeling door onwetendheid of ervaren complexiteit, als bewust verkeerd gebruik (fraude). Uit de steekproeven die de Belastingdienst jaarlijks uitvoert op particuliere aangiften, blijkt dat de aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten een correctiepotentieel heeft van 30%. Dat is ongebruikelijk hoog. Uit de toepassing van nieuwe opsporingsmethoden en slimmere data-analyse blijkt ook dat bepaalde belastingplichtigen met hulp van adviseurs bewust over de grenzen van de regeling gaan.

De uitkomsten van dit onderzoek maken duidelijk dat de regeling als zodanig niet houdbaar is. Voor mij is dat aanleiding om samen met de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een verkenning te starten naar mogelijkheden die gericht, eenvoudiger, minder fraudegevoelig en handhaafbaar zijn.

De Staatssecretaris van Financiën,
E.D. Wiebes